

ጥያቄ እና መልስ፡- የልጆች እና የኮቪድ-19 ክትባቶች

ብዙ ወላጆች፡ በአሁኑ ጊዜ ከ12 ዓመት እና ከዚያ በላይ ለሆኑ ሰዎች ሊገኝ ስለሚችለው የኮቪድ-19 ክትባትን በተመለከተ ጥያቄዎች አሏቸው። ለሚነሱ አንዳንድ የተለመዱ ጥያቄዎች መልሶች እነሆ፡-

ጥያቄ፡ የኮቪድ-19 ክትባት ለልጄ አስተማማኝ መሆኑን እንዴት አውቃለሁ?

መልስ፡ በአስር ሺዎች በሚቆጠሩ ተሳታፊዎች ላይ በተደረገው ክሊኒካዊ ሙከራዎች እንደሚሰሩ የኮቪድ-19 ክትባት ለ 12 ዓመት እና ከዚያ በላይ ለሆኑ አዋቂዎች እና ወጣቶች አስተማማኝ እና ውጤታማ መሆኑን አሳይተዋል፤ እንዲሁም ኤፍ.ዲ.ኤ (FDA) በእነዚያ ሰፊ ሙከራዎች ላይ በመመርኮዝ የአስቸኳይ ጊዜ አጠቃቀም ፈቃድ አጸደቀ። ከፍተኛ የደህንነት ክትትል እየተሰጣቸው፡ በአሜሪካ ውስጥ በሚሊዮን የሚቆጠሩ ሰዎች የኮቪድ-19 ክትባቶችን ተቀብለዋል።

ጥያቄ፡ የኮቪድ-19 ክትባት ለታዳጊ ሕጻናት መቼ መስጠት ይጀምራል?

መልስ፡ በአሁኑ ወቅት እስከ ስድስት ወር እድሜ ያላቸው ሕጻናትን ለማከተት ክሊኒካዊ ሙከራዎች በመካሄድ ላይ ነው። በሚቀጥሉት ወራት ዕድሜያቸው ከ 12 ዓመት በታች ለሆኑ ሕጻናት የኮቪድ-19 ክትባቶችን እንድንገኙ ተስፋ እናደርጋለን፤ ይህም ምናልባትም በ 2021 ዓ.ም መገባደጃ ላይ ሊሆን ይችላል።

ጥያቄ፡ የኮቪድ-19 ክትባት ማዮካርዳይተስ (myocarditis) የሚባል የጤና ችግር ያስከትላል ወይ?

መልስ፡ አነስተኛ ቁጥር ያላቸው ጎረቤቶች እና ወጣቶች የኮቪድ-19 ክትባቱን ከወሰዱ በኋላ ቀላል የማዮካርዳይተስ ወይም የልብ ክፍል መቁሰል ወይም ብግነት ችግር አጋጥሟቸዋል። አልፎ አልፎ ሆስፒታል ውስጥ በመተኛት እንክብካቤ እንዲያገኙ አድርገዋል።

- ይህ የፋይዘር እና የሞደርና ክትባቶች ሁለተኛ መጠን ከወሰዱ በኋላ በአብዛኛዎቹ ወንዶች ላይ ተጽዕኖ ያሳደረ ሲሆን፡ በጣም ያልተለመደ የጎንዮሽ ጉዳት ይመስላል። እነዚህ ጉዳዮች ከተከተቡ በኋላ ባሉት 4 ቀናት ውስጥ የተከሰቱ ናቸው።
- የማዮካርዳይተስ በሽታ የሚያሳስብ ጉዳይ ቢሆንም፡ ብዙውን ጊዜ በጸረ-ብግነት መድኃኒቶች በቀላሉ መታከም ይችላል።
- በኮቪድ-19 በሽታ በመያዝ የሚከሰቱ አደጋዎች ከማዮካርዳይተስ ተጋላጭነት ይቀንሳል፤ ስለሆነም ሲ.ዲ.ሲ (CDC) እና የአሜሪካ የሕጻናት ሕክምና አካዳሚ ማህበር ዕድሜያቸው 12 እና ከዚያ በላይ ለሆኑ ሁሉ የኮቪድ-19 ክትባት እንዲወስዱ ማበረታት ቀጥለዋል።
- ከ AAP HealthyChildren.org የተወሰደ መረጃ፡- “በኮቪድ-19 በሽታ ከተያዙ በኋላ በሺዎች የሚቆጠሩ ሕጻናት ሆስፒታል ገብተዋል፤ በመቶዎች የሚቆጠሩ ደግሞ ሞተዋል። አንዳንድ ከበሽታው የዳኑ ልጆች አሁንም ድረስ የማያቋርጥ የሕመም ምልክቶች ይታዩባቸዋል። እንዲያውም፡ በኮቪድ-19 በሽታ መለከፍ ራሱ ከክትባቱ ይልቅ የማዮካርዳይተስን በሽታ የማስከተል ዕድሉ የተጠጋ ነው።”

ጥያቄ፡ እንደ ፋይዘር ወይም ሞደርና ያለ የ mRNA ክትባት የልጄን DNA ይቀይረዋል ወይ?

መልስ፡ የለም፤ በእውነቱ የ mRNA ክትባቶች ከእርስዎ DNA ጋር በጭራሽ አይገናኙም። mRNA ስራውን ከፈጸመ በኋላ - በሽታ የመከላከል አቅምዎን ከኮቪድ-19 እንዲጠብቅዎት ዕድሜዎን መስጠት - ሰውነትዎ ሰብሮ ያስወግዳል።

ጥያቄ፡ ለየትኞቹ የጎንዮሽ ጉዳዮች ይከተላሉ ብለን መዘጋጀት አለብን?

መልስ፡ ልክ እንደ ብዙ ሌሎች ክትባቶች፡ የኮቪድ-19 ክትባቶች ለአጭር ጊዜ የሚቆዩ የጎንዮሽ ጉዳዮችን ያስከትላሉ። አንዳንድ ሰዎች በጭራሽ ምንም የጎንዮሽ ሕመም ላይሰማቸው ይችላሉ፤ ሌሎች ደግሞ የሚከተሉት ሊያጋጥማቸው ይችላሉ፡-

- በመርፌ በተወጋው ቦታ ላይ ህመም፣ መቅላት፣ እና እብጠት
- ትኩሳት እና/ወይም ብርድ ብርድ ማለት
- ራስ ምታት
- ድካም
- ማቅለሽለሽ
- የጡንቻ ህመም

ልጅዎ እነዚህ የጎንዮሽ ሕመም ካጋጠመው ወደ የሕጻናት ክሊኒክ ይደውሉ እና እነዚህን ምልክቶች ለመቀነስ መደረግ ያለባቸውን መንገዶችን ምን እንደሆኑ ይጠይቁ፤ ይህም ብዙውን ጊዜ በግምት አንድ ቀን ወይም ከዚያ በላይ ጊዜ ውስጥ ይጠፋል። በ CDC ዘገባ መሰረት የረጅም ጊዜ የጎንዮሽ ጉዳዮች እምብዛም [አይደሉም](#)።

አልፎ አልፎ፡ አንዳንድ ሰዎች የኮቪድ-19 ክትባት ያስከተለው ከባድ የአለርጂ ችግር አጋጥሟቸዋል። ለዚህም ነው ልጅዎ ከተከተበ በኋላ ከ 15 እስከ 30 ደቂቃዎች ድረስ ክሊኒኩ ውስጥ መጠበቅ ያለበት። የልጅዎ ሰውነት የመቆጣት ምላሽ ከሰጠ በፍጥነት ለማከም መድሃኒቶች አሉ።